Κυθήριοι,

Ἡ νῆσος σας ἐρημοῦται ἀπὸ τὴν μετανάστευσιν. Ὅσοι μένετε ἀφῆστε τὰ μεσαιωνικὰ χωρία σας, κατεβῆτε εἰς τὸ παράλιον καὶ κτίσατε ἐκεῖ μίαν νέαν καὶ σύγχρονον πόλιν. Κατεβῆτε εἰς τὸ Διακόφτι, τόπον τοῦ ἀσφαλοῦς μέλλοντος. Μὴ σᾶς παραπλανήσουν ἄλλαι σκέψεις.

Η «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Κυθήριοι,

Μιά μόνη ἐλπὶς ἀπέμεινε διὰ νὰ περισωθῇ ἡ νῆσος σας ἀπὸ παντελῆ ἐρήμωσιν. Τὸ Διακόφτι. Ἀξιώσατε ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ σᾶς δημιουργήσῃ ἐκεῖ μίαν σύγχρονον πόλιν. Τὸ ΔΙΑΚΟΦΤΙ ἀποτελεῖ τὴν ὁριστικὴν λύσιν ὅλων τῶν προβλημάτων ποὺ σᾶς ἀπασχολοῦν. Ἐννοήσατέ το Κυθήριοι.

Η «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΕΤΟΣ Γ.' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ.' ● ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΜΗΘΥΜΝΗΣ 27β' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ   ΜΑ·Ι·ΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ 1951   ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 28

ΠΝΕΥΜΑ ΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ

Τὸ πνεῦμα φυγῆς ἐκ τοῦ τόπου ἐξαπλοῦται καθ' ἅπασαν τὴν νῆσον ἀκράτητον. Οὐδείς, αἰσθανόμενος ἀκμαίας τὰς σωματικάς του δυνάμεις, καὶ πρὸ παντὸς νέος ἄνθρωπος, δὲν σκέπτεται ἄλλο παρὰ πῶς νὰ φύγῃ ἀπὸ ἕνα τόπον εἰς τὸν ὁποῖον φθείρεται ἄσκοπα καὶ χάνει τὸν καιρόν του χωρὶς κανένα κέρδος.

Ἀποτέλεσμα τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἶνε ἡ συντελουμένη βραδεῖα, ἀλλὰ σταθερὰ ἐρήμωσις τῆς νήσου, ὅπως ἀπέδειξεν ἡ τελευταία ἀπογραφὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Εἰς 8.170 κατοίκους ἀνήρχετο τὸ 1940 ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου μας, διὰ νὰ κατέλθῃ σήμερον εἰς τὰς 6.500. Καὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς φυγῆς δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀνακοπῇ, διότι δὲν συντελεῖ μόνον εἰς τοῦτο ἡ οἰκονομικὴ καχεξία καὶ τὸ ἄγονον τοῦ τόπου μας, ἀλλὰ καὶ ποικίλαι ἄλλαι ἐπιδράσεις, ἀπότοκοι τῶν πολιτικῶν περιστάσεων τῆς χώρας καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ νεφελώδης διεθνὴς ὁρίζων ὁ ἐγκυμονῶν τόσους κινδύνους διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν εἰρήνην τῆς ἀνθρωπότητος.

Πολλοὶ συμπολῖται διερωτῶνται ἂν ὑπάρχῃ ἐλπὶς ἐπανόδου μέρους τοὐλάχιστον τοῦ διαρρεύσαντος εἰς ξένας χώρας πληθυσμοῦ τῆς νήσου μας καὶ ἂν θὰ ὑπάρξῃ δυνατότης ἐξασφαλίσεως ἀνεκτῶν οἰκονομικῶν ὅρων διαβιώσεως ἐν τῇ νήσῳ, τοῦ ἐναπομείναντος πληθυσμοῦ της.

Ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων αὐτῶν δὲν εἶνε δυσχερὴς ἡ ἀπάντησις. Διότι ἡ μὲν ἐπάνοδος, ἔστω καὶ μέρους, τοῦ διαρρεύσαντος πληθυσμοῦ καθίσταται, τό γε νῦν ἔχον, ἀδύνατος, ἡ δὲ ἐξασφάλισις τοῦ ἐναπομείναντος πληθυσμοῦ, καθίσταται καὶ αὐτὴ ἀδύνατος, ἄνευ τῆς λήψεως ριζικῶν καὶ ριζοσπαστικῶν μέτρων.

Καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ ριζοσπαστικώτερα μέτρα, ὅπως ἀπειράκις ὑπεδείξαμεν, εἶνε ἡ συγκέντρωσις ἀνθρώπων εἰς τὸ παράλιον, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ δημιουργία νέων ὅρων ζωῆς καὶ ἐργασίας.

Παράξενος φαίνεται εἰς πολλοὺς αὐτὴ ἡ ἐπιμονή μας καί, ἀκόμη, ἡ προσπάθειά μας ὅπως πρὸς τὸ Διακόφτι στραφῇ ἡ νῆσος μας, διὰ τὴν μελλοντικήν ἐξασφάλισίν της ἀπὸ τὴν προοδευτικήν της ἐρήμωσιν. Ἀλλ' ἀνελύσαμεν πλειστάκις τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐπιβάλλεται ἡ ἐνέργεια αὐτή, καὶ ἔχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν ὅτι ὅλοι οἱ νουνεχεῖς, ὅλοι οἱ συγχρονισμένοι καὶ προοδευτικοὶ Κυθήριοι, ἀποδέχονται ὡς ὀρθὴν τὴν κατεύθυνσιν τὴν ὁποίαν ἐχαράξαμεν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς νήσου.

Πᾶσα ἄλλη λύσις ἢ ὑπόδειξις πρὸς διέξοδον, ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν ἡ ἔξοδος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου μας, θ' ἀποτελῇ ἐμπαιγμὸν διὰ τὴν νοημοσύνην τῶν περισσοτέρων Κυθηρίων. Οἱ καθυστερημένοι καὶ οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ παρακολουθήσουν τὰ σύγχρονα οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα, φαντάζονται ὅτι τὰ Κύθηρα θὰ σωθοῦν ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη, ἢ τοὺς βράχους! Οἰκτρὰ πλάνη!

Ὅσους θέλουν δρόμους ἂς κατασκευάζουν οἱ ἐναπομείναντες κάτοικοι διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν μεταξύ των συνοικισμῶν, ἢ διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς μεταφορᾶς τῶν ὀλίγων προϊόντων των ἀπὸ τὰς μακρυνάς των γαίας. αἱ ὁλόκληρος ἡ νῆσος ἂν στρωθῇ μὲ δρόμους καὶ μὲ ἄσφαλτον, δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ σωτηρία της ἄλλως, ἀπὸ τὴν δημιουργίαν εἰς ἕνα ἐπίκαιρον παράλιον αὐτῆς μιᾶς καινούργιας οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς.

Ὅταν αἱ γαῖαι ἐγκαταλείπονται διότι δὲν ἀποδίδουν καὶ εἶνε ἄγονοι, ὅταν αἱ ἐργατικαὶ χεῖρες μεταναστεύουν, ὅταν ἡ νῆσος προοδευτικῶς ἐρημοῦται, ὅταν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀποδήμων ἐχάθησαν διὰ τὰ Κύθηρα, ὅταν τέκνα Κυθηρίων ἐν Πειραιεῖ καὶ Ἀθήναις ἔχασαν καὶ αὐτὰ κάθε ἐπαφὴν πρὸς τὸν τόπον τῶν πατέρων των, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν Κυθηραϊκὴν συνείδησιν, ἥτις εἶνε ὁ συνδετικὸς μὲ τὸν τόπον μας κρίκος, τί πρέπει νὰ περιμένῃ κανείς;

Ποῖος δὲ ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ Κυθηρίων ποὺ ἀπέχουν μ' ὅλα ταῦτα ὀλίγα μίλλια ἀπὸ τὰ Κύθηρα ἀποφασίζει νὰ μεταβῇ καὶ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν γενέτειραν, διὰ νὰ κινήσῃ εἰς αὐτὴν ἐργασίας, τὴν στιγμὴν μάλιστα κατὰ τὴν ὁποίαν σωρεία νέων Κυθηρίων ποὺ δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ μεταναστεύσουν, σπεύδουν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰς Ἀθήνας σήμερον, πρὸς ἐξεύρεσιν οἱασδήποτε ἐργασίας, ἢ διὰ ν' ἀσκήσουν κανένα παρασιτικὸν ἐπάγγελμα διὰ νὰ ζήσουν;

Τὰ ἁπλᾶ αὐτὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀποτελοῦν παρὰ τὴν ἀπτὴν πραγματικότητα, καὶ τὴν μόνην ἀλήθειαν, πρέπει νὰ τὰ ἐννοήσουν ἀπαξάπαντες οἱ Κυθήριοι. Διότι ἄλλως θὰ ἦτο ἄδικον ἕνας τόπος, ὅπως εἶνε ὁ τόπος μας, ὅστις τόσα δραστήρια καὶ ζωντανὰ στοιχεῖα περικλείει, νὰ ταλαιπωρῆται ἢ καὶ νὰ σβύσῃ ἄδοξα, ἐνῷ θὰ ἠμποροῦσε, στρεφόμενος πρὸς τὸ παραλιακὸν Διακόφτι, νὰ δημιουργήσῃ ἐκεῖ ἕνα αἴσιον οἰκονομικὸν μέλλον.

Ἐὰν ἡ δημιουργηθεῖσα δυσάρεστος διὰ τὴν νῆσον μας κατάστασις ἀφεθῇ νὰ συνεχισθῇ ἄνευ ἀποτελεσματικῆς ἀντιδράσεως, τὰ Κύθηρα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ἀπὸ διαφόρους ἢ ἐπανελθόντας καὶ κουρασμένους μετανάστας, ὡς ὁ Παράδεισος τῶν γηρατείων των, διὰ τοὺς ἄλλους ποὺ θέλουν νὰ ζήσουν, δὲν θὰ γίνουν βέβαια καὶ Νεκροταφεῖον τῆς Κυθηραϊκῆς νεολαίας.

«Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δελτίου τροφίμων εἰς τὴν νῆσον μας, κέντρον ἐφοδιασμοῦ τῶν χωρίων καὶ τῶν Κοινοτήτων ὡρίσθη ἡ πρωτεύουσα Κύθηρα (Χώρα), καὶ λιμὴν ἐκφορτώσεως τὸ ἐπίνειον αὐτῆς Καψάλιον. Τὰ δύο δηλαδὴ ἀπώτερα σημεῖα τῆς νήσου.

Τὸ γεγονὸς ὅμως αὐτό, δὲν προκαλεῖ μόνον δυσχερείας διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων εἰς τὰς Κοινότητας καὶ ἰδίως τὰς Κοινότητας τοῦ τέως Δήμου Ποταμίων λόγῳ τῶν μακρυνῶν ἀποστάσεων ἀπὸ τὴν Χώραν, ἀλλὰ καὶ ἐπιφέρει σημαντικὴν ἐπιβάρυνσιν αὐτῶν μὲ διάφορα ἔξοδα. Ὡς ἔξοδα δὲ διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν τροφίμων εἰς τὸ Καψάλιον πληρώνονται: 1) ἐργατικὰ κήτους 2) ἐργατικὰ διὰ τὴν φόρτωσιν εἰς τὶς βάρκες μέχρι τῆς προκυμαίας, 3) ἐργατικὰ διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν ἀπὸ τὶς βάρκες εἰς τὴν προκυμαίαν, 4) ἐργατικὰ ἀπὸ τὴν προκυμαίαν διὰ τὴν φόρτωσιν εἰς τ' αὐτοκίνητα καὶ 5) μεταφορικὰ αὐτοκινήτων ἐκ Καψαλίου εἰς Χώραν.

Εἰς τὴν Χώραν τὰ τρόφιμα ἐναποθηκεύονται εἰς ἀποθήκας ἀθλίας *ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ κυριολεκτικῶς ἐρειπωμένας.* Αὗται εὑρίσκονται εἰς τέτοια σημεῖα τῆς πόλεως ὥστε λόγῳ τῆς στενότητος τῶν ὁδῶν νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ μέχρις αὐτῶν ἄφιξις μεγάλων φορτηγῶν αὐτοκινήτων πρὸς παραλαβὴν τῶν τροφίμων. Διὰ τοῦτο οἱ παραλῆπται εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ φορτώνουν τὰ τρόφιμα εἰς μικρὰ αὐτοκίνητα δυνάμενα νὰ φθάσουν εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ κατόπιν νὰ μεταφορτώνουν αὐτὰ εἰς τὰ μεγάλα αὐτοκίνητα, πληρώνοντες οὕτω διπλᾶ φορτωτικά.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον αὐτά. Ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη πλευρὰ τῆς ὅλης αὐτῆς ἱστορίας, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῆς Ἀστυϊατρικῆς Ὑπηρεσίας, ἂν τοιαύτη ὑφίσταται. Διότι αἱ ἀποθῆκαι, εἰς τὰς ὁποίας ἐναποθηκεύονται τὰ τρόφιμα δὲν εἶνε μόνον ἐρειπωμέναι καὶ πανάθλιαι, ἀλλ' ἔχουν καταστῇ καὶ μόνιμος κατοικία ἀπειραρίθμων ἀρουραίων, οἵτινες ἐπιφέρουν μεγάλας ζημίας εἰς τὰ τρόφιμα. Σάκκοι ἀλεύρων, ὅπως καταγγέλλουν αἱ Κοινότητες, παραληφθεῖσαι ἐκ τῶν ἀποθηκῶν αὐτῶν, εὑρέθησαν γεμᾶτοι ἀπὸ ψόφια ποντίκια, τὰ ὁποῖα, φυσικά, ἐζυγίσθησαν καὶ αὐτὰ ὡς ἄλευρα!... Καὶ ὑπάρχει μὲν ἔκθεσις περὶ τούτων, ὡς καὶ τῆς ἀκαταλληλότητος τῶν ἀποθηκῶν, ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ἐπιθεωρήσαντος αὐτάς, πλὴν οὐδεμία μέχρι τοῦδε φροντὶς διορθώσεως ἐλήφθη.

ΤΙ ΖΗΤΟΥΝ ΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Πρὸς διόρθωσιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς, αἱ ἑπτὰ κοινότητες Ποταμοῦ ζητοῦν, διὰ λογαριασμόν των τοὐλάχιστον, ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, νὰ διατάξῃ τὸν διαχωρισμὸν τοῦ δελτίου τροφίμων Κυθήρων εἰς δύο. Καὶ τὰ μὲν προοριζόμενα τρόφιμα διὰ τὰς Κοινότητας τῆς Χώρας νὰ ἐκφορτώνωνται, ὅπως καὶ πρίν, εἰς τὸ Καψάλιον, τὰ τρόφιμα ὅμως τὰ προοριζόμενα διὰ τὰς Κοινότητας Ποταμοῦ, νὰ ἐκφορτώνωνται εἰς Ἁγίαν Πελαγίαν. Οὕτω τὰ ὠφέλη ποὺ θὰ προκύψουν θὰ εἶνε οὐσιώδη.

Διότι ἡ Ἁγία Πελαγία ἀπέχει 6½ περίπου χιλιόμετρα τοῦ Ποταμοῦ, ἡ δὲ ἐκφόρτωσις εἰς αὐτὴν τῶν τροφίμων θὰ συντελῆται δι' ἐλαχίστων ἐξόδων. Διότι τὸ πλοῖον τὸ μεταφέρον τὰ τρόφιμα θὰ πλευρίζῃ εἰς τὸν ἐκεῖ λιμενοβραχίονα καὶ οἱ ἐργάται θὰ φορτώνουν τὰ τρόφιμα εἰς τ' αὐτοκίνητα ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ πλοίου. Ἔπειτα ἡ ἐναποθήκευσις τῶν τροφίμων εἰς Ποταμὸν διευκολύνεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Κοινότης Ποταμοῦ διαθέτει θαυματίαν καὶ εὐρύχωρον ἀποθήκην, ἀσφαλίζουσαν ἀπὸ πάντα κίνδυνον φθορᾶς ἢ μολύνσεως τὰ τρόφιμα. Ἐκ τῆς ἀποθήκης δὲ αὐτῆς αἱ Κοινότητες Ποταμοῦ αἵτινες δὲν ἀπέχουν, ὡς ἐλέχθη, παρὰ ἐλάχιστα ἀπὸ τὸν Ποταμὸν χιλιόμετρα, θὰ παραλαμβάνουν εὐχερῶς *καὶ μὲ ἐλάχιστα μεταφορικὰ ἔξοδα τὰ τρόφιμά των.*

Αὐτὰ τὰ ἁπλᾶ καὶ δίκαια πράγματα ζητοῦν αἱ Κοινότητες τοῦ τέως Δήμου Ποταμίων ἀπὸ τὸ Κράτος. Καὶ διότι εἶνε δίκαια, ἐλπίζουν εἰς τὴν ἱκανοποίησίν των. Δὲν φανταζόμεθα δὲ ὅτι οἱ κάτοικοι ζητοῦν ἀκατόρθωτα καὶ παράλογα πράγματα τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον ἀσφαλῶς καὶ εὐχερῶς ἐπιλυθῇ, ἐὰν εἶχον καὶ τὰ Κύθηρα ἰδικόν των κοινοβουλευτικὸν ἀντιπρόσωπον, καὶ ὄχι ἁπλοῦς καὶ ξένους ψηφοθήρας μόνον, ἀγνοοῦντας τὰς ἀνάγκας των.

ΔΙΑ ΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Τὸ ὑποκατάστημα τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Γυθείου, εἰς ἀπάντησιν τῶν ὅσων ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ 25ον φύλλον μας διὰ τὴν ἄνισον κατανομὴν τῶν ἀποσταλέντων εἰς Κύθηρα λιπασμάτων, μᾶς πληροφορεῖ δι' ἐκτενοῦς δικαιολογητικῆς ἐπιστολῆς του ὅτι, ἐνῷ ὑπελογίσθη εἰς 150 τόννους ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης λιπασμάτων διὰ τὴν νῆσον μας, ἡ Τράπεζα ἐν τούτοις, παρ' ὅλας τὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας ἀντιμετώπισε λόγῳ τῶν μικρῶν ποσοτήτων τὰς ὁποίας περέδιδεν εἰς αὐτὴν ὁ προμηθευτής της, ἀπέστειλεν εἰς Κύθηρα 185 τόννους. Ὡς ὅμως προσωπικῶς διεπίστωσεν ὁ ἐκεῖ μεταβὰς ὑπάλληλός της, ὑπῆρξε τάσις σχηματισμοῦ ἀποθεμάτων ἐκ μέρους τῶν παραγωγῶν. Ὡς ἐκ τούτου — φρονεῖ ἡ Τράπεζα — «λογικὸν ἦτο νὰ μὴ ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ ἀποσταλεῖσα ποσότης τῶν λιπασμάτων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπρόκειτο νὰ καλύψῃ ἀνάγκας ἑνὸς ἔτους ἀλλὰ δύο ἐτῶν».

Ὅσον διὰ τὴν κατανομὴν τῶν λιπασμάτων, αὐτὴ ἐγένετο ἐν συνεργασίᾳ τοῦ ἐπαρχιακοῦ γεωπόνου καὶ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου τῆς ΑΤΕ κατὰ Κοινότητας ἀναλόγως τῶν σπειρομένων γαιῶν καὶ βάσει καταστάσεων τῶν Κοινοτήτων. Ἐὰν δὲ ἐδόθησαν λιπάσματα καὶ εἰς ἐπαγγελματίας, τοῦτο συνέβη διότι καὶ οὗτοι εἶνε καλλιεργηταί. Δὲν θὰ ἔπρεπε δὲ νὰ καλλιεργήσουν καὶ αὐτοὶ τὴν γῆν ἄνευ λιπασμάτων, ὡσὰν νὰ ἐπρόκειτο περὶ ἐπαγγελματιῶν πόλεως ἀποζώντων ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμά των.

»Ἐὰν δὲ ἐγένοντο ἀδικίαι, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐλεγχθοῦν οἱ βεβαιώσαντες τὴν διενεργουμένην καλλιέργειαν οἵτινες καὶ ἐνήργησαν τὴν διανομὴν τῶν λιπασμάτων.

»Ἐν τέλει, ἡ Τράπεζα μᾶς πληροφορεῖ ὅτι, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τῆς νήσου μας εἰς λιπάσματα, προέβη εἰς τὴν ἐνοικίασιν καὶ νέας ἀποθήκης πρὸς σχηματισμὸν ἐν αὐτῇ ἀποθέματος ὥστε ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἐξυπηρετοῦνται ἐπαρκῶς οἱ παραγωγοί μας, παύσῃ δὲ ὁ ἐκ μέρους τούτων σχηματισμὸς ἀποθεμάτων».

ΔΙΑ ΤΟΝ ΠΑΤΑΤΟΣΠΟΡΟΝ

Ὅσον διὰ τὴν ἔλλειψιν πατατοσπόρου, ἡ Τράπεζα παρέχει τὰς ἀκολούθους ἐξηγήσεις:

Δὲν κατέστη δυνατὸς ὁ ἐφοδιασμὸς τῆς νήσου διὰ πατατοσπόρου, διότι δὲν εἶχον προβλεφθῆ αἱ ἀνάγκαι αὐτῆς αἵτινες θὰ ἔπρεπε νὰ ἱκανοποιηθοῦν ἐκ τῆς Ν.Ε.Γ.Ε. Ἀττικῆς εἰς ἣν ἀνήκει.

Ἐπίσης, ἐκ τῆς ἀναγκαιούσης εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ποσότητος σπόρου, μέρος μόνον κατέστη δυνατὸν νὰ προμηθευθῇ ἡ ΑΤΕ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Οὕτω, ἐνῷ διὰ τὸ Γύθειον καὶ Σκάλαν εἶχον αἰτηθῆ 24 τόννοι, ἀπεστάλησαν 14, οἵτινες ὅμως οὐδὲ τὸ 1)5 τῶν ἀναγκῶν δὲν ἤρκεσαν νὰ καλύψουν, ἐφ' ὅσον εἴχομεν μεγάλην ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας λόγῳ τῆς παρατηρηθείσης ἐλλείψεως γεωμήλων.

Ὅταν ἐζητήσαμεν νὰ καλύψωμεν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς νήσου διὰ 5 τόννων ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑποκαταστήματος Γυθείου καὶ Σκάλας δι' ἑτέρων 18 τόννων, ἅπασα ἡ ἀφιχθεῖσα ποσότης εἶχεν ἀποσταλῆ εἰς τὰ ὑποκαταστήματα, εἰς ἃ κατενεμήθη καὶ δὲν ὑπῆρχον ἀποθέματα πρὸς ἐφοδιασμὸν τῶν Κυθήρων καὶ ἡμῶν. Συνεπῶς δὲν ἀνήκει τῇ ΑΤΕ καὶ μάλιστα εἰς τὸ Γραφεῖον Κυθήρων τὸ ὅτι δὲν ἐφωδίασε τοὺς παραγωγοὺς μὲ πατατόσπορον.

Ἐκ τῶν ἄνω καταφαίνεται ὅτι εἰς γενικώτερα αἴτια ὠφείλοντο αἱ προκύψασαι ἀνωμαλίαι εἰς τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν παραγωγῶν διὰ φωσφορούχων λιπασμάτων καὶ γεωμηλοσπόρου, καὶ δὲν ὑπῆρξε προσωποληψία ἢ ἀμέλεια τῶν ἐν τῇ νήσῳ *ὑπηρετούντων ὀργάνων τῆς ΑΤΕ».*

ΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

Καὶ ἡ μὲν Τράπεζα ἦτο φυσικὸν νὰ σπεύσῃ νὰ δικαιολογηθῇ εἰς ὅσα κατελόγισαν οἱ ἀγρόται μας εἰς βάρος τοῦ ἐν Κυθήροις ἀντιπροσώπου των, τόσον διὰ τὰ λιπάσματα, ὅσον καὶ διὰ τὸν πατατόσπορον.

Ἡμεῖς ὅμως, οἵτινες ἀπηχοῦμεν τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ τόπου δι' ὅσα συνέβησαν, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι οὐδόλως μᾶς ἱκανοποιοῦν αἱ δικαιολογίαι τῆς Τραπέζης.

Κανεὶς δὲν πιστεύει ὅτι δὲν ἐπήρκεσαν τὰ λιπάσματα, διότι ὡς ὁ μεταβὰς εἰς Κύθηρα ὑπάλληλός της διεπίστωσεν, ὑπῆρξε τάχα τάσις σχηματισμοῦ ἀποθεμάτων ἐκ μέρους τῶν παραγωγῶν!

Οἱ παραγωγοί μας εἶνε, ὅπως γνωρίζει καὶ ἡ Τράπεζα, πτωχοὶ ἄνθρωποι καὶ συνεπῶς δὲν τοὺς περισσεύουν χρήματα διὰ νὰ σχηματίζουν ἀποθέματα λιπασμάτων! Κατὰ συνέπειαν, ἡ ἀποσταλεῖσα ποσότης ὑπῆρξε προφανῶς ἀνεπαρκής, ἀδιάφορον ἀπὸ ποίους λόγους καὶ ἂν προεκλήθη αὐτή. Ὅτι δὲ τοῦτο φαίνεται ἀκριβές, προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν πληροφορίαν τῆς Τραπέζης ὅτι προέβη ἤδη εἰς τὴν ἐνοικίασιν νέας ἀποθήκης πρὸς σχηματισμὸν ἐν τῷ μέλλοντι ἀποθεμάτων της, πρᾶγμα δηλαδὴ ποὺ θὰ ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ εἶχε κάμει.

Ὅσον διὰ τὴν παροχὴν λιπασμάτων καὶ εἰς ἐπαγγελματίας, οὐδεὶς ἰσχυρίσθη ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ χορηγηθοῦν καὶ εἰς αὐτούς. Νὰ χορηγηθοῦν, ἀλλ' ὄχι εἰς βάρος τῶν πραγματικῶν παραγωγῶν, ὅπως συνέβη, καὶ μάλιστα τῶν διαθετόντων περισσότερα ἀπὸ αὐτοὺς χωράφια.

ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΠΑΤΑΤΟΣΠΟΡΟΝ

Ὅσον διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον εἰσαγωγὴν πατατοσπόρου εἰς τὴν νῆσον μας, ἔχωμεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς:

Ἡ Τράπεζα, ὅπως ἰσχυρίζεται, συνήντησε δυσκολίας, τὰς ὁποίας καὶ ἀναφέρει, εἰς τὸν ἐφοδιασμὸν διὰ πατατοσπόρου τῆς νήσου, διότι — λέγει — δὲν εἶχον προβλεφθῆ αἱ ἀνάγκαι της αἵτινες θὰ ἔπρεπε νὰ ἱκανοποιηθοῦν ἐκ τῆς Ν.Ε.Γ.Ε. Ἀττικῆς εἰς ἣν ἀνήκει.

Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἠσχολήθημεν μὲ τοὺς λόγους ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν ἔφθασε πατατόσπορος εἰς τὰ Κύθηρα, λόγους ἄλλως τε τοὺς ὁποίους ἀγνοοῦσαμεν. Ἐκεῖνο μόνον μὲ τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἠσχολήθημεν καὶ ἐσχολιάσαμεν εἶνε τοῦτο: Ὅτι ὁ ἐν Κυθήροις ὑπάλληλος τῆς ΑΤΕ, ὅστις ἀσφαλῶς θὰ ἐγνώριζε, καὶ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὰς δυσχερείας τῆς Τραπέζης πρὸς ἐφοδιασμὸν τῆς νήσου μὲ πατατόσπορον, ἐξηκολούθει νὰ δέχεται ἐγγραφὰς τῶν κατοίκων διὰ τὴν προμήθειαν εἰς αὐτοὺς πατατοσπόρου, μέχρι τελευταίας στιγμῆς, ἐνῷ ὤφειλε νὰ εἰδοποιήσῃ αὐτοὺς ἐγκαίρως ὅτι πατατόσπορος δὲν θὰ εἰσήγετο λόγῳ δυσχερειῶν εἰς τὴν νῆσον, διὰ νὰ λάβουν οἱ ἄνθρωποι τὰ μέτρα των, ὥστε νὰ προμηθευθοῦν, ἔστω καὶ ἀπὸ τὴν μαύρην ἀγοράν, τοιοῦτον γιὰ νὰ προφθάσουν νὰ τὸν σπείρουν πρὶν περάσει ἡ προθεσμία σπορᾶς ὥστε νὰ ἔχῃ ἡ νῆσος λίγες πατάτες νὰ φάῃ. Καὶ αὐτὸ δὲν συνέβη.

Ἂν ἡ ΑΤΕ Γυθείου θέλει ν' ἀγνοήσῃ τὸ γεγονὸς αὐτό, ἐπιρρίπτουσα καὶ τοῦτο εἰς τὰ «γενικώτερα αἴτια», καὶ ὄχι εἰς ἀμέλειαν, καὶ εἰς ἐπιπολαίαν συναίσθησιν καθήκοντος τῶν ἐν τῇ νήσῳ ὀργάνων της, εἶνε δικαίωμά της. Δικαίωμα ὅμως καὶ ἡμῶν εἶνε νὰ ἐλέγχωμεν τὰς πράξεις τῶν ὑπαλλήλων της, εἰς τοὺς ὁποίους τίποτε δὲν ὀφείλει ὁ τόπος μας, νὰ ὑφίσταται ἐξ αἰτίας των δυσχερείας εἰς τὴν διατροφήν του. Τοῦ ἀρκοῦν αἱ τόσαι ἄλλαι στερήσεις, τὰς ὁποίας διέρχεται.

Δι' ὅλους τοὺς ἀνωτέρω λόγους, συνιστῶμεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Διεύθυνσιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ἂν βεβαίως ἐπιθυμῇ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ Κύθηρα, ὅπως διατάξῃ τὴν διενέργειαν τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῆς νήσου μας διὰ τοῦ ἐν Πειραιεῖ ὑποκαταστήματός της, ὅπως ἄλλως τε ἐπιθυμοῦν οἱ κάτοικοι. Εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἄλλως τε, ὑπάγονται τὰ Κύθηρα, καὶ ἐκεῖθεν ἐξυπηρετοῦνται καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας ἀνάγκας των.

ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

Βουλευταὶ καὶ πολιτευταὶ Πειραιῶς, μὴ Κυθήριοι, ἐπισκέπτονται ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου τὴν νῆσον μας, ἐκφωνοῦν λόγους καὶ ὑπόσχονται λαγοὺς μὲ πετραχείλια εἰς τοὺς κατοίκους.

Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐνδεικτικὸν τοῦ **ὅτι ὁ προεκλογικὸς ἀγὼν ἤρχισε καὶ καθένας φροντίζει νὰ ἐξασφαλίσῃ πολιτικοὺς φίλους. Θὰ ἠθέλαμεν ὅμως νὰ ἐρωτήσωμεν;**

Ποίαν ζωτικὴν ἀνάγκην τῆς νήσου μας ἐξυπηρέτησαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ καὶ φυσικὰ καὶ ὅλοι ὅσοι ἐψηφίσθησαν εἰς τὰ Κύθηρα, ἀφ' ἧς ἐποχῆς προσεκολλήθησαν ταῦτα εἰς τὴν περιφέρειαν Πειραιῶς;

Εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια ἐπέρασαν ἔκτοτε καὶ τὰ Κύθηρα, ἀντὶ νὰ τύχουν προστασίας καὶ ἐνδιαφέροντος, βλέπουν τὴν ἐρήμωσίν των νὰ συνεχίζεται, τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν νὰ τὰ πιέζῃ καὶ τὴν κομματικὴν συναλλαγὴν ὀργιάζουσαν ἀκόμη καὶ εἰς βάρος ζητημάτων κοινῆς ὠφελείας.

Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι εἰς προσεχεῖς βουλευτικὰς ἐκλογὰς θὰ πρυτανεύσῃ μεταξὺ τῶν κατοίκων μας πνεῦμα ἑνώσεως καὶ κατανοήσεως τοῦ γενικοῦ Κυθηραϊκοῦ συμφέροντος, ὥστε ἡ νῆσος μας ν' ἀποκτήσῃ Κυθήριον ἀντιπρόσωπον γνωρίζοντα τὰς ἀνάγκας της.

ΙΑΤΡΟΝ ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟΝ

Ἡ ἔλλειψις ἰατροῦ εἰς τὴν Κοινότητα Ποταμοῦ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Π. Κατσούλη, καθίσταται ἀσημέραι αἰσθητοτάτη. Διὰ τοῦτο, πρωτίστη ἐνέργεια τοῦ νέου Κοινοτικοῦ Συμβουλίου θὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ ἐξεύρεσις ἰατροῦ, εἴτε ἐντοπίου, ἐὰν ὑπάρχουν διαθέσιμοι, εἴτε καὶ ξένου. Δὲν εἶνε νοητὸν νὰ παραμένου οἱ κάτοικοι ἄνευ ἰατρικῆς ἀρωγῆς, ἢ νὰ τρέχουν δι' ἐλαφρὰ νοσήματα εἰς τὴν Χώραν, ἢ νὰ καλοῦν ἰατροὺς μακρόθεν, ὑφιστάμενοι μεγάλας δαπάνας.

Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ κάθοδος εἰς Ποταμὸν παραθεριστῶν, δυσχεραίνεται ἐκ τῆς ἀπουσίας ἰατροῦ εἰς τὴν Κοινότητα. Ἂς διευθετηθῇ λοιπὸν ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ τὸ ταχύτερον, συνδυαζομένη κατὰ ἕνα δυνατὸν τρόπον, καὶ μὲ τὴν ἵδρυσιν ἐν Ποταμῷ Ἰατρείου, κατόπιν τῆς δωρεᾶς τῶν υἱῶν Κασσιμάτη τοῦ καταλλήλου πρὸς τοῦτο οἰκήματος.

ΓΡΑΦΙΚΟΤΗΤΕΣ

Ἡ ἐτησία ἀνὰ τὰ χωρία τῆς νήσου μας λιτάνευσις τῆς ἱερᾶς εἰκόνος τῆς Μυρτιδιωτίσσης, ἐγένετο καὶ ἐφέτος κατὰ τὸν δημοσιευθέντα ἀκόλουθον τρόπον:

«Οἱ φέροντες τὴν σεπτὴν εἰκόνα, γράφει ὁ παρακολουθήσας αὐτήν, ἀνέπτυσσον τέτοια ταχύτητα κατὰ τὰς διαδρομὰς ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, ὥστε ἡ πομπὴ νὰ ὁμοιάζῃ περισσότερον πρὸς διαγκωνιζόμενον καὶ ταλαιπωρούμενον πλῆθος, παρὰ ὡς ἱερὰ λιτανεία. Κατ' αὐτήν, εἴδομεν καὶ γέροντας καὶ ἀσθενικοὺς οἱ ὁποῖοι ἦτο ἀδύνατον νὰ παρακολουθήσουν μὲ τόσην ταχύτητα, νὰ σύρωνται ἀσθμαίνοντες ὄπισθεν, μακρὰν τῆς πομπῆς, ἐνῷ ἄλλοι ἠκολούθουν αὐτὴν ἐποχούμενοι τῶν ὄνων των. Ἐνῷ δὲ ἔπρεπε νὰ προπορεύωνται τῆς ἱερᾶς εἰκόνος τὰ ἑξαπτέρυγα, ν' ἀκολουθῇ ὁ κλῆρος καὶ οἱ ψάλται, καὶ κατόπιν αὐτῶν ἡ Εἰκὼν μὲ τὴν τιμητικὴν φρουρὰν ἑκατέρωθέν της, συνέβαινε τοὐναντίον τὸ ἑξῆς: Προ-

ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΑΛΑΙΑΙ ΔΙΑΘΗΚΑΙ ΚΥΘΗΡΙΩΝ

Κατὰ τὴν διάλεξιν, ἥτις ἐδόθη τὴν 18ην Μαρτίου ὑπὸ τοῦ Κ.Ο.Φ. εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, ὁ κ. Π. Τσιτσίλιας ἀνέφερεν εἰς τὸν πρόλογόν του, ὅτι μεταξὺ τῶν λογίων Κυθηρίων, οἵτινες διεκρίθησαν κατὰ τὴν μακρὰν περίοδον τῆς Ἑνετοκρατίας τῆς νήσου μας, συγκατελέγετο καὶ ὁ κατὰ τὸ 1665 ἡγούμενος τῆς ἐν Κρήτῃ ἱστορικῆς Μονῆς Ἀγκαράθου, Μελέτιος Καλλονᾶς.

Τοῦ λογίου αὐτοῦ ἱερωμένου Κυθηρίου, εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μᾶς ἀνακοινώσῃ, διασῳζομένην ἰδιόχειρον διαθήκην του, ὁ γνωστὸς ἱστοριόφιλος συμπολίτης κ. Ἀναστάσιος Στρατηγός.

Ἡ διαθήκη αὐτὴ ἐγράφη τὴν 15ην Μαρτίου 1708 ἐν Κυθήροις καὶ φέρει ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ της τὰ ἑξῆς:

«Διαθήκη ἰδιόγραφος ἐμοῦ Μελετίου τοῦ Καλλονᾶ προηγουμένου τῆς Ἀγγαράνθου μονῆς Πρωτοσυγγέλου καὶ Οἰκονόμου Κυθηρίας».

Ἡ ἐν τῷ κειμένῳ τῆς διαθήκης ἰδιόχειρος ὑπογραφὴ ἔχει ὡς ἀκολούθως»:

«Μελέτιος ὁ Καλλονᾶς προηγούμενος Ἀγγαράνθου πρωτοσύγγελος καὶ Οἰκονόμος τῆς Ἁγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Κυθηρίας οἰκείᾳ χειρὶ ἔγραψα τὴν παροῦσαν μου διαθήκην καὶ δι' ἀσφάλειαν ὑπογράφω».

Διὰ τῆς διαθήκης αὐτῆς, ὁ Καλλονᾶς κατέστησε κληρονόμους του τοὺς ἀνεψιούς του ὡς ἑξῆς:

«... Μακάριον καθηγούμενον καὶ τὸν Ἀντώνιον καὶ τὸν Ματθαῖον ἀναγνώστην ἀδελφούς, ὡς ἂν ὁποῦ παιδιόθεν τοὺς ἀνέθρεψα καὶ αὐτοὶ καλῶς ἐμὲ ἐγεροθρόφισαν... Ἐξαιρέτως δὲ τὸν ποθηνότατόν μου ἀνεψιὸν κὺρ Μακάριον, ὡς ἂν ὁποῦ ἐξ αὐτῶν τῶν σπαργάνων τὸν ἀνέθρεψα, καὶ αὐτὸς ὡς καλὸν τέκνον τῆς ἁγίας ὑπακοῆς εἰς ἐμὲ ἐφάνη καὶ βακτηρία τοῦ γήρως μου σὺν τοῖς ἀδελφοῖς..... ».

Ὁ Καλλονᾶς εἶχε καὶ δύο ἑτέρους ἀδελφούς, τὸν Ἰωάννην καὶ τὸν Γεώργιον. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαθήκης αὐτῆς, εἰκάζεται, ἀπέθανεν ἐν Κυθήροις εἰς βαθὺ γῆρας.

Ἑτέρα διασῳζομένη ἰδιόχειρος διαθήκη εἶνε ἡ τοῦ ἱερέως Γεωργίου Μηνᾶ Λογοθέτη γραφεῖσα τὸ 1778. Ἐκ τῆς διαθήκης αὐτῆς διαφαίνεται ὅτι δυναστείαν ὁλόκληρον ἱερέων ἀπετέλουν ἐν τῇ νήσῳ οἱ Λογοθέτηδες.

Ὁ ἱερεὺς αὐτὸς Γεώργιος Μηνᾶ Λογοθέτης εἶχε δύο ἀδελφούς. Τὸν Ἐμμανουὴλ καὶ τὸν Θεόδωρον. Υἱὸς τοῦ Ἐμμανουὴλ ἦτο ὁ ἱερεὺς Γρηγόριος Λογοθέτης ὁ συγγραφεὺς τῶν περιφήμων «Χρονικῶν τῶν Κυθήρων» (1783—1817). Υἱὸς δὲ τοῦ Θεοδώρου Λογοθέτη ἦτο ὁ ἐπίσης ἱερεὺς Γεώργιος Λογοθέτης.

Διὰ τῆς διαθήκης του ὁ Γεώργιος Μηνᾶ Λογοθέτης, ἐξεχώρισε, πιθανῶς διὰ τὴν ἀνωτέραν τῶν ἄλλων μόρφωσιν, ἅπασαν τὴν πλουσίαν του ἐκκλησιαστικὴν βιβλιοθήκην εἰς τὸν ἱερέα ἀνεψιόν του Γρηγόριον Ἐμμ. Λογοθέτην.

Εἰς τὸ ἐξώφυλλον τῆς διαθήκης ἀναγράφονται ἰδιοχείρως τὰ ἑξῆς:

«Διαθήκη ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀχρείου Γεωργίου ἱερέως Λογοθέτη ποτὲ Μηνᾶ, γεγραμμένη ὑπὸ χειρός μου καμωμένη 1778 Ἰανουαρίου 11. ἐπ. μ. Β. ἔγραψα καὶ ἐσφράγισα μὲ τὴν βούλα μου ὁποῦ ἔχει τὸ ὄνομά μου».

Αἱ διαθῆκαι αὐταί, ὡς καὶ πλεῖσται ἄλλαι, εὑρισκόμεναι εἰς τὸ Ἀρχειοφυλακεῖον Κυθήρων, εἶνε ἐνδιαφέρουσαι διὰ τὴν τοπικήν μας ἱστορίαν, ὡς διαφωτίζουσαι τὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ἔζων οἱ παλαιότεροι Κυθήριοι καὶ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν εἰς ἣν διετέλουν.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Εἰς μνημόσυνον τοῦ ἐκλιπόντος ἐξαιρέτου διανοουμένου συμπολίτου μας Ν. Μαρσέλλου, δημοσιεύομεν τὸ κατωτέρω ποίημά του, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐνέπνευσεν ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν στρατιωτῶν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν ἐν Ἀλβανίᾳ πόλεμον.

Ν. ΜΑΡΣΕΛΛΟΥ

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΒΟΥΝΑ

Κρυφὰ χυμῆξαν οἱ Ἰταλοί,
κοπάδια λύκων μὲ στολή,
στὰ σύνορά μας μέσα.
Μὰ πάθαν τέτοια συμφορὰ
ποὺ νοιώσαν ἄλλη μιὰ φορὰ
τί ἀξίζει ἡ τίμια μπέσσα.

***

Θεριεύει τοῦ Ἔθνους ἡ ψυχή,
σὰν βλέπει νἄρχωνται βροχὴ
οἱ βόμβες, οἱ τορπίλλες.
Κι' ὁπιὸ περήφανος στρατός,
πετιέται ἀμέσως φτερωτὸς
στοῦ Ἰβὰν τὶς Θερμοπῦλες!...

***

Μανάδες φέρνουν κι' ἀδερφὲς
ψηλὰ στῆς Πίνδου τὶς κορφὲς
κανόνια δίχως κλεῖστρα...
Χτυπάει τὸ βάρβαρο μ' ὀργή,
καὶ τ' ἅρματά μας εὐλογεῖ
ἡ ἴδια ἡ Βαγγελίστρα!...

***

Τῆς ψάλλουν ἄγγελοι Ὠσαννά,
σαλπίζει ὁ ἀντίλαλος ξανά,
τὸ ἀτρόμητό μας ΟΧΙ.....
Στὶς ράχες κόλασι ἡ φωτιά,
στὰ χιόνια πέφτει ἡ λεβεντιά,
ποὺ ὁρμάει ἐφ' ὅπλου λόγχη!

***

Τοῦ Ἴκαρου ἀπόγονοι, παιδιά,
μὲ οὐράνια πίστι στὴν καρδιὰ
τρανὰ γκρεμίζουν κάστρα!
Ἡ Νίκη ἡ ἄπτερη ὁδηγεῖ,
κι' ἀπ' τὴ ματόβρεχτη τὴ γῆ,
οἱ δάφνες φτάνουν τ' ἄστρα!....

επορεύοντο μερικοὶ ἀναιδεῖς, ἠκολούθει σμῆνος ἀπὸ παιδαρέλια, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ὄχλου αὐτοῦ ἐξεῖχον τὰ ἑξαπτέρυγα, ἐνῷ ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν ἠκολούθει ὡς σκεῦος ἀγγαρείας!».

Καὶ ἐπειδὴ αὐτά, κατὰ τὸν παρατηρητήν, ἀποτελοῦν διασυρμὸν καὶ διαπόμπευσιν τῶν Θείων, ζητεῖ ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατον Κυθήρων τὴν λῆψιν μέτρων. Συγχρόνως δέ, ἐκινηματογράφησε τὰς γραφικότητας αὐτάς, διὰ νὰ τὰς θαυμάσουν, ὡς τοπικὰς πανηγύρεις, καὶ οἱ ἀπόδημοι Κυθήριοι.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Εὐνόητον εἶνε τὸ θλιβερὸν συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς περιγραφῆς αὐτῆς. Καὶ διὰ τοῦτο θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ μὴ ἐδημοσιεύετο διότι ὑποβιβάζει εἰς τὰ ὄμματα τῶν ξένων τὴν φημισμένην λατρείαν τῶν Κυθηρίων πρὸς τὴν Προστάτιδα τῆς νήσου των.

Πρὸς διόρθωσιν τῶν παρατηρηθέντων ἀτόπων, δὲν ἀρκεῖ, νομίζομεν, ἡ ζητουμένη ἐπέμβασις τοῦ Μητροπολίτου. Τὴν εὐθύνην δι' αὐτά, τὴν φέρουν οἱ ἱερεῖς, οἵτινες καὶ δὲν ἐφρόντισαν ποτὲ νὰ δημιουργήσουν, εἰδικῶς διὰ τὴν περίστασιν αὐτήν, τὰς καταλλήλους προϋποθέσεις, ὥστε ὁ πανηγυρισμὸς τῆς Μυρτιδιωτίσσης νὰ γίνεται μετὰ τῆς ὀφειλομένης τάξεως καὶ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ. Θὰ ἔπρεπε ὅμως καὶ τὸ φιλόθρησκον κοινὸν τῆς νήσου νὰ διαπαιδαγωγηθῇ καταλλήλως καὶ νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω περιγραφέντα τρόπον μπουλουκοειδὴς καὶ ἀπειθάρχητος διαδρομή του ἀνὰ τὰ χωρία, κάθε ἄλλο ἐξυπηρετεῖ παρὰ τὴν ἰδίαν του ὑπόληψιν.

Εἰς αὐτὰ πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι εἶνε πολὺ περίεργον πῶς μέχρι τοῦδε δὲν εὑρέθη καμμία Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱδρύματος τῆς Μυρτιδιωτίσσης νὰ κάμῃ ἕνα Κανονισμὸν τοῦ τρόπου λιτανεύσεως τῆς Ἁγίας Εἰκόνος ἀνὰ τὴν νῆσον, τὸν ὁποῖον καὶ νὰ ἐδημοσίευε, διὰ νὰ ἔχουν γνῶσιν οἱ φιλέορτοι κάτοικοι καὶ πῶς δὲν παρακολουθῇ ἡ ἰδία τὴν λιτάνευσιν αὐτήν; Διότι, ὡς πρέπει νὰ ὑποτεθῇ, ἐὰν ὑπῆρχε Κανονισμός, καὶ προσωπικὴ παρακολούθησις, θὰ ἔλειπον καὶ αἱ γραφικαὶ περιγραφαί, αἱ ὁποῖαι εἶνε εἰς βάρος της. Διότι πράγματι ὁλόκληρον τὴν εὐθύνην, μαζὶ μὲ τοὺς ἱερεῖς, τὴν φέρουν οἱ Ἐπίτροποι τοῦ Ἱδρύματος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν διὰ Διατάγματος ὁ Ἀναγκαστικὸς Νόμος «Περὶ ρυθμίσεως τῶν Σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως». Διὰ τοῦ Διατάγματος περιορίζεται σημαντικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὴν Χώραν Γυμνασίων, ἅτινα χωρίζονται εἰς τριτάξια Γυμνάσια νέου τύπου καὶ εἰς Κλασσικὰ Λύκεια. Ἐκ τῶν τελευταίων δὲν θὰ ἱδρυθοῦν τοιαῦτα παρὰ μόνον εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς ἕδρας τῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρήσεων.

Οἱ καθιερούμενοι δύο γυμνασιακοὶ αὐτοὶ «τύποι» θὰ συνυπάρξουν, κατὰ δηλώσεις τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Παιδείας εἰς τὰς πόλεις τῶν ὁποίων τὰ Γυμνάσια συγκεντρώνουν 120 μαθητὰς εἰς τὰς τρεῖς τελευταίας τάξεις των.

Ποῖα θὰ εἶνε τ' ἀποτελέσματα τῆς νέας αὐτῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μαντεύσῃ κανεὶς πρὸ τῆς πλήρους ἐφαρμογῆς της. Εἰκάζεται ἐν τούτοις ὅτι ταῦτα θὰ εἶνε καλύτερα ἀπ' ὅσα μέχρι τοῦδε ἀπέδωκεν ὁ θεσμὸς τῶν τετραταξίων καὶ ἑξαταξίων Γυμνασίων.

Διὰ τοῦ νέου θεσμοῦ ἡ ἐκπαίδευσις ἐξυπηρετεῖ εὐρύτερον τὰς ἐπαρχίας. Θὰ ἦτο ὅμως προτιμώτερον τὰ νέα σχολεῖα νὰ μὴ ὠνομάζοντο Γυμνάσια, ἀλλὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τριτάξια, τὰ ὁποῖα ἦσαν γνώριμα εἰς τὸν ἑλληνικὸν Λαὸν καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀπόδοσις, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων ὑπῆρξε πλουσιωτάτη.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΙΜΕΝΟΒΡΑΧΙΟΝΑ ΔΙΑΚΟΦΤΙΟΥ

Αἱ εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπισκευῆς τοῦ λιμενοβραχίονος Διακοφτίου συνεχίζονται. Οὕτω προσεφέρθησαν τ' ἀκόλουθα ποσά:

	Δραχμαὶ
Διονύσ. Ματζουράνης	700.000
Χαράλ. Γερακίτης	500.000
Παῦλος Α. Στρατηγὸς καὶ Παῦλος Β. Στρατηγὸς	200.000
Ἀθανάσιος Νοταρᾶς	100.000
Σύνολον	1.500.000
Ἐκ προηγουμένων εἰσφορῶν	
Θοόδ. Ἀναστοσόπουλος	500.000
Σπυρ. Μυλωνόπουλος	360.000
Σύνολον δρ.	2.360.000

ΕΚΔΡΟΜΗ Κ.Ο.Φ.

Ὁ «Κυθηραϊκὸς Ὅμιλος Φιλομούσων» ὠργάνωσεν ἐκδρομὴν διὰ τὴν 24ην Ἰουνίου εἰς Μαγκουφάναν τοῦ Ἀμαρουσίου. Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν παρακαλοῦνται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν ἐκδρομὴν αὐτήν, ὅπως ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὸν κ. Γεώργιον Μουλόν, ὁδὸς Λυκούργου 1 ἐν Ἀθήναις, ἢ εἰς τὸν Ταμίαν τοῦ Ὁμίλου κ. Δ. Ἀργυρόπουλον, ὁδὸς Γερανίου 11.

ΔΙΑ ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

Ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Ὑγιεινῆς κατηρτίσθη διμελὴς ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ ἰατροῦ κ. Παναγιωτάτου καὶ ἑνὸς μηχανικοῦ, ἥτις μεταβαίνουσα εἰς Κύθηρα, θέλει ἀσχοληθῇ μὲ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς καταλλήλου τοποθεσίας διὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Νοσοκομείου ἐν τῇ νήσῳ μας.

ΙΔΡΥΣΙΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Εἰς τὴν παρὰ τὴν Χώραν θέσιν Μύλους, ἐγκαθίσταται ὑπὸ τοῦ Κράτους Μετεωρολογικὸς σταθμός. Εἶνε προφανὴς ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια, ἥτις θὰ προκύψῃ καὶ διὰ τὴν νῆσον μας.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΔΙΑΚΟΦΤΙ

Τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως, ἅπαντες οἱ μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Φριλιγκιανίκων ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου των κ. Ἐμμ. Καλλιγέρου, ἐξέδραμον μὲ τὸ αὐτοκίνητον τοῦ κ. Ἐμμ. Ταμπάκη εἰς τὸ Διακόφτι. Πλεῖστοι δὲ ἄλλοι ἐπίσης κάτοικοι ἀπὸ Φριλιγκιάνικα, Ἀρωνιάδικα καὶ ἄλλας Κοινότητας, κατῆλθον τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὸ Διακόφτι ὥστε νὰ γίνῃ σωστὴ πανήγυρις. Πλούσια καὶ ἄφθονα φαγητὰ εἶχον παρασκευασθῆ καὶ ἰδίως ἀπὸ φρεσκότατα καὶ θαυμάσια ψάρια, τὰ ὁποῖα ἐπρομήθευσαν οἱ γνωστότατοι ἀρχιψαράδες μας κ. κ. Γ. Μπέης καὶ Ι. Κακομαρίος. Μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπέστρεψαν πάντες κατενθουσιασμένοι εἰς τὰ χωρία των.

ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΠΟΛΙΤΕΥΤΩΝ

Ὁ βουλευτὴς Πειραιῶς καὶ νήσων τοῦ Δ. Σ. Κόμματος κ. Ἀλιμπράντης, μεταβὰς εἰς Κύθηρα ἐπεσκέφθη διαφόρους Κοινότητας πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀναγκῶν των διὰ τὰς ὁποίας ὑπεσχέθη θεραπείαν.

Ἐπίσης τὴν νῆσον ἐπεσκέφθη καὶ ὁ πολιτευτὴς Πειραιῶς κ. Μαντούβαλος, ὑποσχεθεὶς καὶ οὗτος πολλὰ καὶ διάφορα πράγματα.

ΔΙΑ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟΝ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑΣ

Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ κτιρίου μετεωρολογίας εἰς τὰ Κύθηρα, ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις Οἰκισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας (12η Περιφερειακὴ Διεύθυνσις — Τομεὺς Α) προεκήρυξε διὰ τὴν 11ην Ἰουνίου, ἡμέραν Δευτέραν, μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν πρὸς ἀνάδειξιν ἀναδόχου ἐκτελέσεως τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης ἀνέρχεται εἰς 55.000.000 δραχμὰς ἐκ τῶν χρημάτων τῆς ἀνασυγκροτήσεως.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΟΥ

Ἡ ἀπὸ μακροῦ κενὴ θέσις τοῦ Εἰρηνοδίκου Κυθήρων, συνεπληρώθη διὰ τῆς εἰς αὐτὴν τοποθετήσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου κ. Ἡρ. Ντίλιου.

ΔΩΡΕΑΙ

Εἰς τὸν Σύλλογον Κοινωφελῶν ἔργων Μυλοποτάμου ἀπέστειλαν διὰ τὸν ἐπισκευαζόμενον ναὸν τοῦ Ἁγίου Πέτρου τὰ κάτωθι ποσά:

Οἱ ἐν Αὐστραλίᾳ ἐγκατεστημένοι κ. κ. Παναγ. Κοντολέων, Νικόλ. Ἐμ. Κοντολέων καὶ αἱ κυρίαι Γρηγορία Κοντολέοντος καὶ Σταματία Ι. Μαλάνου ἀνὰ πέντε λίρας Αὐστραλίας. Ἡ κ. Σταυρούλα Θεοδ. Κομηνοῦ δύο λίρας, καὶ ἡ κ. Μαρία Παναγ. Μαλάνου (Καμπίτη) πέντε λίρας Ἀγγλίας.

Ἡ ἐν Ἡρακλείῳ Ἀττικῆς κ. Μαρία Γιαννετάκη ἐδώρησε πέντε εἰκόνας, ἡ ἐν Ἀμαρουσίῳ κ. Καίτη Ζωγράφου ἓν λινὸν ὕφασμα διὰ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις δνὶς Ἑλένη Ζωγράφου ὕφασμα ἐκ ζωϊκῆς μετάξης διὰ τὸ προσκυνητάριον.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

Τὰ ἑπτανησιακὰ σωματεῖα ἐπανηγύρισαν τὴν 87ην ἐπέτειον τῆς ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Μητροπολιτικὸν Ναὸν μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας, τὴν Κυριακὴν εἰκοστὴν Μαΐου, χοροστατοῦντος τοῦ βοηθοῦ Μητροπολίτου κ. Σπυρίδωνος. Εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἱεροτελεστίαν, παρέστη πλῆθος κόσμου Ἑπτανησίων καὶ ἄλλων, λόγον δὲ πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Κεφαλλήνων. Μετὰ τὴν ἱερουργίαν, ἡγουμένου τοῦ Μητροπολίτου, οἱ Ἑπτανήσιοι μετέβησαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ κατέθεσαν μεγαλοπρεπῆ στέφανον, ὅπως ἐπίσης κλάδους δάφνης κατέθεσαν καὶ ἑπτὰ νεάνιδες λευχειμονοῦσαι καὶ ἀντιπροσωπεύουσαι τὰς ἑπτὰ νήσους. Μετὰ ταῦτα ἀνεκρούσθη ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος καὶ ἡ ὡραία τελετὴ ἔληξεν ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων τοῦ περὶ τὸν ἱερὸν χῶρον συγκεντρωμένου πλήθους.

Εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἑορτὴν μετέσχον καὶ τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ Κυθηραϊκὰ Σωματεῖα μας.

ΣΥΝΟΛΟΝ ΨΗΦΟΦΟΡΗΣΑΝΤΩΝ

Εἰς τὰ Ἀντικύθηρα ἐψήφισαν 52 δημόται κατὰ τὰς τελευταίας δημαιρεσίας. Οὗτοι προστιθέμενοι εἰς τὸν πίνακα, τὸν ὁποῖον ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον μας, ἀναβιβάζουν τὸ σύνολον τῶν ψηφοφορησάντων καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν εἰς 2.453.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ὁ κ. Ἐμμ. Γ. Καλλίγερος Μπαγιῶκος καὶ ἡ δνὶς Κυριακούλα Δ. Καλλιγέρου ἠρραβωνίσθησαν εἰς Πιτσινιάνικα.

—Ὁ κ. Βαλέριος Κασιμμάτης ὑφαντουργὸς καὶ ἡ δνὶς Εἰρήνη Π. Δρακάκη ἠρραβωνίσθησαν εἰς Δρυμῶνα.

ΓΑΜΟΙ

Ὁ κ. Παναγιώτης Δαπόντες καὶ ἡ δνὶς Εὐαγγελία Καβοπούλου ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των. Παράνυμφοι παρέστησαν οἱ κ. κ. Κοσμᾶς Κρητικός, Ἀντ. Παπαδόπουλος καὶ ἡ κ. Στέλλα Βρ. Κασσιμάτη.

—Ὁ κ. Λάζαρος Βατικιώτης ἐπανελθὼν ἐξ Ἀμερικῆς καὶ ἡ δνὶς Νίνα Δ. Φατσέα, ἐτέλεσαν ἐν Ἀθήναις τοὺς γάμους των.

—Ὁ κ. Χρῆστος Π. Κομηνὸς καὶ ἡ δνὶς Γρηγορία Ι. Βενάρδου ἐτέλεσαν εἰς Ἁγ. Ἀναστασίαν τοὺς γάμους των.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ἡ κ. Κ. Παπαδοπούλου ἔτεκεν εἰς Ἀρωνιάδικα ἄρρεν.

—Ἡ κ. Σταυρούλα Γαλάνη ἔτεκεν εἰς Ἀρωνιάδικα ἐπίσης ἄρρεν.

—Ἡ κ. Ὑβόννη, σύζυγος τοῦ λογοῦ πεζικοῦ κ. Δημ. Κυριάκη, ἔτεκεν ἐν Βερροίᾳ θῆλυ.

—Ἡ κ. Μαρία Μ. Λογοθέτη ἔτεκεν εἰς Τριφυλλιάνικα θῆλυ.

—Ἡ κ. Ἐλισσάβετ Μηνᾶ Γλυτσοῦ ἔτεκεν εἰς Δόκανα ἄρρεν.

—Ἡ κ. Πολυχρένη Γερακίτη ἢ Μανέα ἔτεκεν εἰς Τριφυλλιάνικα ἄρρεν.

—Ἡ κ. Ἑλένη Παύλ. Βενέρη ἔτεκεν ἐν Ἀθήναις θῆλυ.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ἡ κ. Οὐρανία Γκιουζέλη ἐβάπτισεν ἐν Ποταμῷ τὸ θυγάτριον τοῦ κ. Μιχ. Ἀνασ. Πρινέα ὀνομάσασα αὐτὸ Μαρίαν.

—Ὁ κ. Ἰωάννης Β. Μεγαλοκονόμος ἐβάπτισεν εἰς τὴν Μονὴν Μυρτιδίων τὸ ἀγοράκι τοῦ δικηγόρου κ. Κων. Π. Λουράντου ὀνομάσας αὐτὸ Παναγιώτην.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Εἰς Λογοθετιάνικα ἀπεβίωσεν ἡ Θεοδώρα Σ. Σοφίου ἐτῶν 76.

—Εἰς Ποταμὸν ὁ Νικόλαος Μουρίκης ἐτῶν 80.

—Εἰς Γουδιάνικα ἡ Καλλιόπη Ν. Σκλάβου ἐτῶν 85.

—Εἰς Λιβάδι ἡ Ἑλένη Παύλ. Κασιμάτη ἐτῶν 87.

—Εἰς Στραπόδι ὁ Παναγιώτης Καλλίγερος πατὴρ τοῦ Γεωπόνου Κυθήρων κ. Γ. Καλλιγέρου.

—Εἰς Ποταμὸν ἡ Σταυρούλα Κ. Μουρούτη ἐτῶν 90.

—Ἀπεβίωσεν εἰς Τριφυλλιάνικα ὁ Ἰωάννης Θεοδ. Τριφύλλης ἢ Μινόπουλος ἐτῶν 75.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Φαίνεται ὅτι εἰς τὴν Χώρα συμβαίνουν δύο πράγματα. Ἢ ὅτι δηλαδὴ ὅλα τὰ σπίτια της εἶνε νοικιασμένα, ἢ ὅτι τὰ παραμείναντα ἀκατοίκητα ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους, μετεβλήθησαν εἰς ἐρείπια.

—Διότι ἀλλοιῶς δὲν ἐξηγεῖται πῶς ὁ εἰς Κύθηρα μετατεθεὶς ταμίας κ. Χαρ. Μπεκατῶρος μὲ τὴν ὀκταμελῆ του οἰκογένειαν δὲν κατώρθωσε νὰ εὕρῃ σπίτι εἰς τὴν Χώραν γιὰ νὰ στεγασθῇ καὶ ἠναγκάσθη νὰ στείλῃ τὰ παιδία του καὶ πάλιν εἰς τὰς Ἀθήνας.

—Ἔπρεπε νὰ περάσῃ ὁλόκληρον πεντάμηνον γιὰ νὰ κατορθώσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ βρῇ ἕνα σπίτι καὶ νὰ καλέσῃ πλησίον του τὴν οἰκογένειάν του.

—Φαίνεται ἐξ αὐτοῦ ὅτι ἡ Χώρα ἀκολουθεῖ τὴ Μοῖρα τῆς παντελοῦς τῆς ἐρημώσεως καὶ τὴ δυστυχία τοῦ ξεπεσμένου Ἄρχοντα.

—Γι' αὐτὸ καὶ αἱ ἀγωνιώδεις προσπάθειαί της νὰ σταθῇ εἰς τὰ πόδια της, μὲ τὴ φάμπρικα τῶν ἰατρείων καὶ τῶν Γυμνασίων.

—Ἕως πότε ὅμως; Ὁ ἀμείλικτος χρόνος, ἡ μεταβολὴ τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν τοῦ τόπου, ἡ ἔξοδος τοῦ πληθυσμοῦ καὶ αἱ νέαι περὶ ζωῆς ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων δὲν εὐνοοῦν τὴν διατήρησιν τῶν μεσαιωνικῶν αὐτῶν κτισμάτων, ὅπως εἶνε ἡ Χώρα.

—Ὁ Βορονὼφ τῆς Χώρας ἰατρὸς κ. Δ. Στάης, προσπαθεῖ μὲ τὰς ἐνέσεις τῶν δίσκων τῶν ἐκκλησιῶν νὰ διατηρήσῃ τὸ ἰατρεῖον τῆς πρωτευούσης!

—Μὰ γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Διατηροῦνται τέτοια ἱδρύματα μὲ τέτοιους τρόπους;

—Γι' αὐτὸ κατήντησε τὸ ἰατρεῖον αὐτὸ νὰ μὴν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ μίαν νοσοκόμον νὰ περιποιηθῇ ἕναν ἄρρωστον.

—Διότι ἐκεῖ κατήντησεν, ὅπως ἀπεδείχθη ἀπὸ τὴν περίπτωσιν τοῦ Ν. Μουρίκη.

—Ὁ Μουρίκης αὐτός, Κερκυραῖος τὴν καταγωγήν, ἐγκατασταθεὶς εἰς τὸν Ποταμὸν ὡς ἐπιπλοποιὸς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ἠσθένησε βαρέως ἐσχάτως καὶ εἶχεν ἀνάγκην νοσηλείας.

—Ἐπειδὴ δὲ ἐστερεῖτο οἰκογενείας, καὶ ἦτο ἐντελῶς ἄπορος, ἐφρόντισεν ἡ Κοινότης Ποταμοῦ καὶ οἱ κάτοικοι νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ ἔξοδα νοσηλείας του καὶ νὰ τὸν στείλουν εἰς τὸ ἰατρεῖον τῆς Χώρας.

—Τὸ ἰατρεῖον ὅμως ἠρνήθη νὰ τὸν δεχθῇ διότι, ὡς ἰσχυρίσθη, δὲν εἶχε νοσοκόμον γυναῖκα νὰ τὸν περιποιεῖται!

—Καὶ ὁ φτωχὸς ἄνθρωπος ἐγύρισεν εἰς τὸν Ποταμὸν ὅπου καὶ ἀπεβίωσε μετὰ τινας ἡμέρας.

—Ἀσφαλῶς ὅτι τὸ ἰατρεῖον θὰ βρῇ, ὅπως κάνει συνήθως, καμμιὰ νέα δικαιολογία καὶ γιὰ τὴν περίπτωσι αὐτή.

—Αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ συγκινήσῃ τοὺς Τσιργῶτες ποὺ γνωρίζουν τὰς μεθόδους τῆς Χώρας νὰ συσκοτίζῃ τὰ γεγονότα διὰ νὰ περιφρουρήσῃ τὸ συμφέρον της.

—Ἐν τῷ μεταξὺ σχέδια ἐπὶ σχεδίων καταστρώνονται καὶ συζητήσεις ἐπὶ συζητήσεων γίνονται, γιὰ τὴν ἵδρυσι ἑνὸς πραγματικοῦ νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος, ποὺ θὰ ἠμποροῦσε πράγματι νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν τόπο.

—Ἡ οἰκονομικὴ δυσπραγία τῆς νήσου μας ἐντείνεται. Ἀπόρροια αὐτῆς ἦτο καὶ ἡ πενιχρότης τῶν διαφόρων πανηγυριων της.

—Ἡ ἐκδρομὴ τῆς 27ης Μαΐου εἰς Πάρνηθα τῶν δύο ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ Κυθηραϊκῶν Σωματείων, ὑπῆρξεν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐπιτυχής.

—Πιθανῶς, ὡς πληροφορούμεθα, ὡρισμένα ἐκδρομικὰ Σωματεῖα τῶν Ἀθηνῶν θὰ ἐκδράμουν καὶ εἰς τὴν νῆσον μας.

—Ἐὰν τοῦτο συμβῇ, ὀφείλουν νὰ φροντίσουν οἱ κάτοικοί μας, ὥστε οἱ ξένοι ἐκδρομεῖς ν' ἀποκομίσουν καλὰς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ νησί μας.

—Ἕνα ρεῦμα Τουρισμοῦ καὶ πρὸς τὰ Κύθηρα, θὰ εἶχε πολλαπλῶς νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν τόπον.

—Μεγάλη ἀπώλεια ὑπῆρξεν ὁ θάνατος τοῦ θεατρικοῦ μας συγγραφέως Νικολ. Μαρσέλλου.

—Ὁ ἀλησμόνητος καὶ καλοκάγαθος συμπολίτης δὲν ἦτο μόνον καὶ ὁ ἴδιος καλλιτέχνης, ἀλλ' ἦτο καὶ ἀρχηγὸς οἰκογενείας ὅλης καλλιτεχνῶν.

—Εἰργάζετο δὲ μὲ ἀκούραστον ζῆλον πάντοτε καὶ τὰ ἔργα του ἐβραβεύοντο εἰς ὅσους διαγωνισμοὺς ὑπεβάλλοντο.

—Τὸ τελευταῖον ἔργον του ἦτο ἡ κωμῳδία «Μπαμπᾶς χωρὶς παιδί», *τὸ ὁποῖον ἐβραβεύθη μὲ τὸ Α' βραβεῖον εἰς τὸν Καλοκαιρίνειον διαγωνισμόν.*

—Ἡ περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἔκθεσις ἀνεγνώσθη τὴν 24ην Δεκεμβρίου 1950 εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ διαγωνισμοῦ κ. Σπ. Παναγιωτοπούλου καὶ ἦτο ἐνθουσιώδης.

—Περὶ τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ ἐκλιπόντος λογοτέχνου, ἠσχολήθη ἡ «Φωνὴ» εἰς προηγούμενα φύλλα της.

—Τὸ συνολικὸν ποσόν, τὸ προκῦψαν ἐξ ἐράνων ἐν τῇ νήσῳ μας πρὸς ἀνέγερσιν τῶν καταστραφέντων ναῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀνῆλθεν εἰς 7.720.000 δραχμάς.

—Νέον πετρελαιοκίνητον 70 τόννων προστίθεται εἰς τὴν ναυσιπλοΐαν τῆς νήσου διὰ τῆς ἀγορᾶς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν κ. κ. Γεωργίου Ξηνταράκου καὶ Ἐμμ. Βέζου ἐκ Καψαλίου.

—Ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, πολιούχου τῆς νήσου μας, ἐπανηγυρίσθη τὴν 12ην τοῦ μηνὸς μετὰ λιτανεύσεως τῆς Ἁγίας του Κάρας κατὰ τὴν συνήθη τάξιν.

—Ἡ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τελουμένη εἰς τὸ εὐρυχωρότατον προαύλιον τοῦ ναοῦ ζωαγορά, ὑπῆρξεν ἀρκετὰ ζωηρή. Ἰδίως εἰς τὴν ἀγορὰν ὄνων.

—Ἡ Χώρα ἐπανηγύρισε τὴν ἐκ Παρισίων ἐπάνοδον τοῦ νέου κοινοτικοῦ της Ἄρχοντος.

—Εἰς τὴν θέσιν «Ντερμπεντέρι» προσεφώνησαν τὸν ἐπανελθόντα, μία δὲ χαριτωμένη δεσποινὶς τὸν ὑπεδέχθη μὲ ποιητικοὺς στίχους ὅπως αὐτοί:

—Καλῶς μᾶς ἦλθες γέροντα
λεβέντη ἀσπρομάλλη».

—Κατὰ τὸ μέτρον δηλαδὴ τοῦ Βαλαωρίτη εἰς τὸ ποίημά του εἰς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'.

—«Πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος
ποῦ τρέχει ὁ λογισμός σου».

—Καὶ τὸ ποίημα τῆς νεαρᾶς συνεχίζεται:

«Εὐλογημένη ἡ στιγμὴ
ἂς εἶνε καὶ ἡ ὥρα,
ποὺ σὲ ξανάφερε ὁ Θεὸς
στὴν ὤμορφή μας Χώρα».
—«Καὶ ἂν τὰ πολλά σου χρόνια
ποὺ τόσο τίμια πέρασες
ἔφεραν καὶ τὰ χιόνια,
μεγάλη μας τιμή.
Τιμὴ καὶ περηφάνεια!
Σέ τέτοιους γέρους σὰν καὶ σὲ
ἀξίζουνε στεφάνια».

—Πράγματι τὰ στεφάνια ἔμειναν γιὰ τελευταία παρηγοριὰ εἰς τοὺς γέρους! Ὅσο εἶνε κανεὶς νέος δὲν τρέχει ὁ νοῦς του εἰς αὐτά. Τί νὰ τὰ κάμῃ; Στεφάνια εἶνε τὰ νειάτα του.

—«Καλῶς μᾶς ἦλθες, λοιπόν, γέροντα, λεβέντη, ἀσπρομάλλη».

—Πιστεύομεν, γιὰ νὰ μιμηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Δημοκρατικοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος, ὅτι μὲ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀσπρομάλλη θὰ ἰδῇ νέες ἡμέρες δόξης ἡ Χώρα.

—Ἡ ἐπισκευὴ τῆς ὁδοῦ Διακοφτίου διευκόλυνε τὴν ἐκδρομικὴ μὲ αὐτοκίνητα κίνησι πρὸς τὸ παραλιακὸ καὶ μαγευτικὸ αὐτὸ κέντρο.

—Ἤδη ἤρχισαν ἀθρόοι νὰ κατέρχωνται εἰς αὐτὸ οἱ κάτοικοι καὶ τὰ σχολεῖα τῆς νήσου μας καὶ ν' ἀπολαμβάνουν τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα εἰς αὐτοὺς παρέχει.

—Διότι τὸ Διακόφτι καὶ τὸ χειμῶνα καὶ τὸ θέρος εἶνε Παράδεισος, μὲ τὴν περίφημη ἀμμουδιά του, μὲ τὴν κρυστάλλινη θάλασσά του, τῆς ὁποίας εἶνε ὀνειρώδης ἡ διαύγεια, μὲ τὰ ἄφθονα καὶ δροσερὰ νερά του, καὶ τ' ἄφθονα καὶ νοστιμώτατα ψάρια του.

—Ἂν προστεθῇ μέσα εἰς αὐτὰ καὶ ἡ φιλόξενος καὶ πρόθυμος ἐξυπηρέτησις τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Διακοφτίου ὑπὸ τῶν ἐκεῖ μονίμων κατοικούντων, τότε καθένας ἐννοεῖ γιατί τὸ Διακόφτι κατακτᾷ καθημερινῶς τὴν ἀγάπην τῶν κατοίκων μας.

—Ἡ ἀποπεράτωσις δὲ τῆς ἐπισκευῆς καὶ τοῦ μώλου, καὶ ἡ δενδροφύτευσις τοῦ ἔναντι νησιοῦ, θὰ προσδώσουν νέαν καὶ εὐχάριστον ὄψιν εἰς τὸ ὅλον Διακοφτίτικο πανόραμα.

—Ἐκτὸς φυσικὰ καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν πολυαρίθμων ξένων πλοιαρίων, τὰ ὁποῖα κατακλύζουν *χειμῶνα-καλοκαίρι τὸ Διακόφτι, γεμᾶτα* μὲ ὡραῖα ψάρια ἢ καὶ προϊόντα ἄλλων νησιῶν.

—Προσεχῶς ἐπανεγκαθίσταται εἰς τὸ Διακόφτι καὶ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Ἁγίας Μόνης τηλέφωνο τὸ ὁποῖον εἶχον καταστρέψει κατὰ τὴν Κατοχὴν οἱ Ἰταλοί.

—Εἶνε δὲ ἀναγκαιότατο τὸ τηλέφωνο ἐκεῖ διὰ κάθε ὥρα ἀνάγκης ἢ ἀσθενείας κανενὸς ξένου ἢ καὶ ἐντοπίου.

—Ἐπίσης διὰ τοὺς ξένους ναυτικοὺς ποὺ θὰ ἤθελαν νὰ στείλουν κανένα τηλεγράφημα.

—Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἁγία Μόνη σπουδαίως θὰ ἐξυπηρετηθῇ διότι θὰ πληροφορῶνται ἐγκαίρως διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν ἐκ Διακοφτίου ἢ νὰ μεταφέρουν εἰς αὐτὴν τὰ θαλασσινὰ Διακοφτίτικα προϊόντα.

—Τοιουτοτρόπως, καὶ μὲ τὴν συμπλήρωσιν ὅλων τῶν διευκολύνσεων τῆς ἐπικοινωνίας τῶν διαφόρων σημείων τῆς νήσου μὲ τὸ Διακόφτι θὰ μεταβαίνῃ κανεὶς ἐκεῖ, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ περάσῃ εὐχαρίστους ὥρας παραμονῆς του.

ΠΕΝΘΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΡΣΕΛΛΟΣ

Τὴν 24ην Μαΐου ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας ὁ συμπολίτης καὶ γνωστότατος θεατρικὸς συγγραφεὺς Νικόλαος Μαρσέλλος.

Ὁ θάνατός του προεκάλεσε βαθεῖαν λύπην εἰς τὴν Κυθηραϊκὴν οἰκογένειαν διότι ὁ Μαρσέλλος δὲν ἦτο μόνον ὁ ἐκλεκτὸς διανοούμενος καὶ πνευματικὸς γενικῶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ὁ κατ' ἐξοχὴν θερμὸς πατριώτης καὶ καλλιτέχνης τὴν ψυχὴν καὶ τὰ αἰσθήματα συμπολίτης.

Τὴν κηδείαν του, γενομένην εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν, ἠκολούθησε πολὺς καὶ ἐκλεκτὸς κόσμος τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Τέχνης, τὸν δὲ νεκρόν του ἀπεχαιρέτησαν διὰ θερμῶν ἐγκωμιαστικῶν λέξεων ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑλλήνων Θεατρικῶν Συγγραφέων καὶ τῆς Ἑταιρείας Λογοτεχνῶν.

Ὁ Κυθηραϊκὸς Ὅμιλος Φιλομούσων, τοῦ ὁποίου ὁ θανὼν ἀπετέλει ἐκλεκτὸν μέλος, ἐξέδωκε ψήφισμα ἀποστολῆς συλλυπητηρίων γραμμάτων εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ παρηκολούθησε τὴν κηδείαν του.

Πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἐκλιπόντος ἀνδρὸς ἀπευθύνομεν τὰ θερμότερα συλλυπητήριά μας.

«Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ὁ ἔρως καὶ τὸ λογικὸ μοιάζουν τὸν ἥλιο καὶ τὴ σελήνη. Τὸ ἕνα ἀνατέλλει ὅταν δύει τὸ ἄλλο.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ λέμε ὅσα ξέρομε, ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρωμε ὅσα λέμε.

Οἱ γέροι βλέπουν τὸ παρελθὸν ὅπως οἱ νέοι τὸ μέλλον — ρόδινον.

ΤΣΙΡΓΩΤΙΚΟ

ΤΟ ΜΕΛΤΕΜΙ

ΠΑΝΟΥ ΦΥΛΛΗ

Ἔντο! Νάτο π' ἀνεφάνηκε...
Φορτωμένο «ταξειδιάρικα»
καὶ πλυμένο μὲ δροσόσταμα
ἔντο, νάμενο-σεινάμενο
στοῦ Καβομαλῆ τὸ ρούθουνα.
Ὁ βορηᾶς μᾶς τὸ ξαπόστειλε.
(Ὁ βορηᾶς στέρνει τὰ μπάλσαμα...)
Τὰ κορφοβούνια σκαρφάλωσε
κατηφόρησε τὰ ρέματα,
φίλησε καργκουνέϊκα
καὶ κατωμερίτες χάϊδεψε.
Νεραντζοῦλες φουσκοδέντρισε
κυπαρίσσα — νειοὺς — νταράντωσε
γεροντότερους γαργάλισε
καὶ στοῦ κάβου πλάϊ ἐστρώθηκε
τὸ θεώρατο τὸ ρούθουνα
— μπλαβοζούναρο στῆς θάλασσας
τὸ φαρδὺ γαλαζοφούστανο,
τοῦ ψαρᾶ τοῦ Κόλια γνέφοντας
«ἔλα πάρ' τὰ ταξειδιάρικα...»
Κι' ἔτριξεν ἡ θάλα- ἡ θάλασσα
μὲ τὸ «γιούργια» τῆς καρίνας του
κι' ἔπηξεν ἡ θάλα- ἡ θάλασσα
στεριανὲς εὐχὲς καὶ βλέμματα...
Καὶ στερνὰ ποὺ ἡ ἄμμος βούλιαξε
μέσ' τὰ φρέσκα ταξειδιάρικα
λέπι—ἀσῆμι καὶ σπαρτάρισμα,
φύτρωσε ὁ γιαλὸς μὲ χάχανα...
Κ' ἦταν μούρλια τέτοι' ὀργιόσπαρτο
καὶ πανόραμα ὁ περίγιαλος...
Μὰ ὁ ψαρὰς ὁ Κόλιας ζάβαλι
ἀπὸ μάγια δὲν ἐσκάμπαζε.
Ἀγναντεύοντας στὸ πέλαγο
τὸ μελτέμι ποὺ ξεμάκραινεν
ἐφουρτούνιασε κι' ἐξέσπασε:
«Διάλε μέσα τὰ γραμμένα μας
διάλε μέσα τους καὶ τ' ἄγραφα...
Διάλε μέσα ποὺ δὲν βόλιε μου,
στὴν ἀπόχη καὶ στὰ δίχτυα μου
ἢ στὸ φλόκο νὰ σὲ γράπωνα
καὶ νὰ σέχω τῶν χεριῶνε μου...
Αὔριο τί περιδρομιάζουνε
ἂν δὲν πέμψει σε ὁ βορηάδαρος;
Ἅγιε μου Νικόλα, γλέπεις τα;
Τοῦ βορηᾶ τὸ καπριτσόγουστο
κουμαντάρει τὸ ζουνάρι μου...
Σοῦ τὰ λέω, μ' «ἀγρὸν ἠγόρασες»...
Κι' ἂ δὲ μοῦλεγεν ἡ κούτρα μου
— στὶς φουρτοῦνες καὶ στοὺς σίφου- (νες,
μὲ κοφίδια«μπούμ» νὰ ψάρευα,
ἢ μολόχα ἢ γαϊδουράγκαθο
στὸν αὐλόγυρό σου θάμουνα...
Διάλε μέσα τὰ γραμμένα μας
διάλε μέσα τους καὶ τ' ἄγραφα»...
Ἔτσι, ξέσπασε ἀγναντεύοντας
τὸ μελτέμι ποὺ ξεμάκραινε.
«Τόσο τοὔκοβε» θὰ πῆς. Σωστότατο.

ΕΘΝΙΚΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ὁ Μάριος Δανιηλίδης, ἕνας λαμπρὰ μορφωμένος, ἰδίως εἰς τὴν ἠλεκτροχημείαν, μοναχογυιός, συνελήφθη ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς Γκεσταπό, ἐνῷ ἐπεκοινώνει διὰ τοῦ ἀσυρμάτου τῆς ὑπηρεσίας του μὲ τὴν Αἴγυπτον. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεώς του εἶχε τὸ κουράγιο νὰ συμπληρώσῃ τὴν μετάδοσίν του μὲ τὴν περὶ τούτου πληροφορίαν: Μὲ συλλαμβάνουν!

Οἱ Γερμανοὶ τὸν ἐπίεσαν νὰ κατονομάσῃ τοὺς συνενόχους του, μὲ τὴν ρητὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ σώσῃ τὴν ζωήν του. Ἔμεινεν ἀνένδοτος. Τοῦ ἐπῆγαν τὴν μητέρα του εἰς τὴν φυλακὴν μήπως καὶ τὸν συνεκίνουν αἱ ἱκεσίαι της καὶ τὰ δάκρυά της. Ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον τίποτε. Κατέφυγαν τότε εἰς τὸν θεῖον του (ἀδελφὸν τῆς μητρός του) κ. Ν. Γιαννουλάτον, τὸν γνωστὸν διακεκριμένον ἐπιστήμονα καὶ ἄλλοτε βουλευτήν. Τὸν ἐπεσκέφθη ἀνώτερος Γερμανὸς ἀξιωματικὸς εἰς τὸν «Εὐαγγελισμόν», ὅπου ἐνοσηλεύετο, κατόπιν προσφάτου καὶ σοβαρωτάτης ἐγχειρήσεως, τοῦ ἐγνώρισε τὴν τρομερὰν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν διετέλει ὁ ἀνεψιός του.

«Μόνον σεῖς, δόκτωρ — κατέληξεν ὁ Γερμανὸς — θὰ μπορούσατε νὰ τὸν σώσετε, ἐὰν τὸν ἐβλέπατε».

Πῶς ὅμως νὰ τὸν ἰδῇ; Ὅταν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν κ. Καΐρη νὰ τὸν μεταφέρουν ἐπὶ φορείου εἰς τοῦ Ἀβέρωφ, ὅπου ἐκρατεῖτο ὁ Δανιηλίδης, ὁ ἰατρός του τὸν ἄφησε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὴν προσπάθειαν διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἀνεψιόν του ἠμποροῦσε νὰ τὴν πληρώσῃ μὲ τὴν ἰδικήν του ζωήν. Ἐν τούτοις ὁ κ. Γιαννουλᾶτος ἐπέμενε καὶ τὸν μετέφεραν ἐπὶ φορείου. Ὁ καθένας εἶνε εὔκολον νὰ φαντασθῇ τὴν δραματικὴν σκηνὴν ποὺ ἐξετυλίχθη μεταξὺ θείου καὶ ἀνεψιοῦ. Ἐγέμισαν ἀπὸ δάκρυα τὰ μάτια τοῦ Δανιηλίδη, ὁ ὁποῖος ἐνηγκαλίσθη καὶ κατησπάσθη τὸν κατακείμενον θεῖον του. Ἀλλ' ὅταν ἄρχισε νὰ τὸν συμβουλεύῃ νὰ λυπηθῇ τὰ νειάτα του καὶ τὴ μάνα του, τὸν διέκοψε μὲ μιὰ καφτὴ φράσι:

—Ὄχι! Δὲν θὰ γίνω ἄτιμος.

Ἡ συγκίνησις μετεδόθη καὶ εἰς τὸν Γερμανὸν ἀκόμη σκοπόν, ποὺ παρηκολούθει τὴν συνομιλίαν των, μαζὶ μὲ μίαν Ἑλληνίδα κατάσκοπον, ἡ ὁποία ἐψιθύρισε:

—Τί κρῖμα! Τὰ ἴδιο εἶπε καὶ εἰς τὴν ἀνάκρισιν.

Κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Μόλις μπόρεσε νὰ σταθῇ ὁ κ. Γιαννουλᾶτος εἰς τὰ πόδια του, ἐπεσκέφθη τὸν Γερμανὸν Διοικητὴν ποὺ θὰ διέτασσε τὴν ἐκτέλεσιν, μὲ μίαν αἴτησιν χάριτος ὑπογραφομένην ἀπὸ τὴν μητέρα. Μόλις εἶδε τὸ ὄνομα ὁ Διοικητής, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι κατεῖχε τὴν ὑπόθεσιν, εἶπε μὲ φωνὴν παλλομένην ἀπὸ συγκίνησιν εἰς τὸν ἐπισκέπτην του:

—Μὴ μοῦ λέτε τίποτε, κύριε δόκτωρ. Ἔχω χάσει καὶ ἐγὼ τὰ δυό μου παιδιὰ καὶ τὴν γυναῖκα μου — ἀπὸ τοὺς βομβαρδισμοὺς — εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν καὶ καταλαβαίνω τὸν σπαραγμὸν τῆς μητέρας καὶ τὸν ἰδικόν σας. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ κάμω τίποτε. Καὶ ἂν δὲν διατάξω ἐγὼ τὴν ἐκτέλεσίν του ὑπάρχει καὶ ἀνώτερος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὁ ὁποῖος θὰ μὲ ἐλέγξῃ καὶ θὰ μὲ διατάξῃ.

Καὶ ἐνῷ τὰ ἔλεγε αὐτά, δάκρυα ἐκύλισαν ἀπὸ τὰ μάτια του.

Κάποιο ἀνοιξιάτικο πρωῒ ὁ Δανιηλίδης ὡδηγήθη μαζὶ μὲ πέντε ἄλλα παλληκάρια εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως. Ἀπεχαιρέτησε τὴν ζωὴν μὲ μίαν ζητωκραυγὴν γιὰ τὴν Ἑλλάδα!

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΒΑΛΤΕΡ ΣΚΩΤ ΚΑΙ Ο ΣΚΥΛΟΣ

Ὁ μέγας Ἄγγλος συγγραφεὺς Βάλτερ Σκώτ, ὅταν ἦτο παιδὶ ἀκόμη, ἶδε μιὰ μέρα ἕνα μεγάλο σκύλο νὰ πηγαίνῃ κατ' ἐπάνω του. Ἀπὸ τὸ δρόμο του σήκωσε μιὰ μεγάλη πέτρα, τὴν ἐξεσφενδόνισε κατὰ τοῦ ζώου καὶ τοὔσπασε τὸ ἕνα πόδι.

Ὁ σκύλος, ἀντὶ νὰ μνησικακήσῃ, σύρθη ὅπως-ὅπως ἕως τὰ πόδια τοῦ Βάλτερ Σκώτ, σὰν νὰ ζητοῦσε προστασία καὶ θεραπεία τοῦ τραύματός του.

Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐπεισοδίου αὐτοῦ παρηκολούθησε τὸν ἔνδοξον συγγραφέα εἰς ὅλον τὸν βίον του, μὲ τύψεις δὲ συνειδήσεως τὸ ἀφηγεῖτο πάντοτε καὶ προσέθετε:

—Τέτοια συμβάντα κατὰ τὴν νεότητα, γι' αὐτὸν ποὺ γνωρίζει νὰ σκέπτεται, ἔχουν ἀργότερα μεγάλην ἐπίδρασιν εἰς τὸν χαρακτῆρα.

Ἡ ἀρετὴ εἶνε ἑκουσία, ἡ δὲ κακία ἀκουσία. Πλάτων

—Ὁ ἐναρετώτερος τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὁ ἀρκούμενος εἰς τὸ νὰ εἶνε τοιοῦτος χωρὶς τὴν προσπάθειαν νὰ φαίνεται. Πλάτων